

حسابداری میانه

جلد اول

دونالد ای. کی سو

و

جری جی. وی گانت

ترجمه

دکتر علی پارسائیان و احمد مدرس

انتشارت ترمه

تهران ۱۳۸۴

Kieso, Donald E

کیسو، دونالد

حسابداری میانه / تالیف دونالد ای کی سو و جری جی وی گانت؛ ترجمه علی پارسائیان و احمد مدرس. - تهران

ترمه، ۱۳۸۴.

ج ۲

ISBN: 964-7893-23-X: (دوره)

ISBN: 964-7893-82-5: (ج ۱)

ISBN: 964-7893-57-4: (ج ۲)

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.

Intermediate accounting, c 1995.

عنوان اصلی:

کتاب حاضر در سالهای مختلف توسط ناشرین متفاوت منتشر شده است.

۱. حسابداری. الف. ویگانت، جری، J. Weygant، پ. پارسائیان، علی، ۱۳۲۲. مترجم. ج. مدرس، احمد،

مترجم. د. عنوان

۶۵۷/۰۴۴

HF ۵۶۳۵/۵۹

۱۳۸۴

۸۴-۲۷۸۳م

کتابخانه ملی ایران

«حسابداری میانه جلد اول»

- تألیف: دونالد ای. کی سو، جری جی. وی گانت
- ترجمه: دکتر علی پارسائیان، احمد مدرس
- ناشر: انتشارات ترمه
- نوبت چاپ: اول با ویرایش جدید ۱۳۸۴
- حروفچینی و صفحه آرایی: فاطمه شریعتی
- طراح جلد: رعنا غمگسار
- شمارگان: ۱۲۰۰ نسخه
- شابک دوره: ۹۶۴-۷۸۹۳-۲۳-X
- شابک جلد اول: ۹۶۴-۷۸۹۳-۸۲-۵

آدرس ناشر: تهران - خ انقلاب - خ ۱۲ فروردین، پلاک ۲۵/۱، تلفن: ۶۶۹۶۳۳۰۱ - تلفکس: ۶۶۴۱۷۳۴۶
مرکز پخش: تهران - خ انقلاب - خ ۱۲ فروردین، خ وحید نظری، پلاک ۲۵۸، تلفن: ۶۶۴۸۱۵۱۴-۶۶۴۰۱۷۸۳

پیشگفتار

حسابداری میانه از مهم‌ترین درس‌هایی است که در آماده‌سازی دانشجویان رشته حسابداری و افراد شاغل در این حرفه، نقشی مهم ایفا می‌کند. با توجه به اهمیت حسابداری میانه و ضرورت وجود منابع معتبر فارسی، کتاب حسابداری میانه تألیف کی‌سو و وی‌گانت، از استادان با تجربه و دارای سوابق ارزشمند آموزشی و حرفه‌ای، انتخاب و ترجمه شده است.

هدف مؤلفان کتاب این بوده است که خواننده با چالش‌ها، ارزش‌ها، محدودیت‌ها و مبانی نظری و عملی حسابداری مالی آشنا شود. مترجمان نیز امیدوارند که با تأمین هدف ذکر شده، خواننده بتواند با ارتقای دانش حسابداری خود در مراحل مختلف آموزشی و حرفه‌ای حسابداری موفق شود. کتاب انتخاب شده به دلیل حجم زیاد با چند تغییر در فصل‌بندی در چهار جلد برای درس‌های حسابداری میانه ۱ و ۲ به شرح زیر ارائه می‌شود:

جلد اول

فصل ۱: حسابداری مالی و استانداردهای حسابداری

فصل ۲: چارچوب نظری حسابداری مالی

فصل ۳: سیستم اطلاعات حسابداری

فصل ۴: صورت سود و زیان و اطلاعات مربوط

فصل ۵: ترازنامه و صورت جریان‌های نقدی

فصل ۶: حسابداری و ارزش زمانی پول

جلد دوم

فصل ۷: وجه نقد و حساب‌های دریافتنی

فصل ۸: ارزیابی موجودی کالا - رویکرد بهای تمام شده

فصل ۹: موجودی کالا - سایر مسائل ارزیابی

فصل ۱۰: تحویل و واگذاری اموال، ماشین‌آلات و تجهیزات

فصل ۱۱: استهلاک، کاهش ارزش دائمی

فصل ۱۲: دارایی‌های نامشهود

فصل ۱۳: بدهی‌های جاری و احتمالی

جلد سوم

فصل ۱۴: بدهی‌های بلند مدت

فصل ۱۵: حقوق صاحبان سهام - سرمایه پرداخت شده

فصل ۱۶: حقوق صاحبان سهام - سود انباشته

فصل ۱۷: سود هر سهم و اوراق بهادار تقلیل دهنده

فصل ۱۸: سرمایه‌گذاری‌ها

فصل ۱۹: حسابداری تغییرات و اصلاح اشتباه

فصل ۲۰: صورت جریان‌های نقدی

جلد چهارم

فصل ۲۱: شناخت درآمد

فصل ۲۲: حسابداری اجاره

فصل ۲۳: حسابداری صندوق بازنشستگی و مزایای پایان خدمت

فصل ۲۴: حسابداری مالیات بر درآمد

فصل ۲۵: افشای کامل در گزارشگری مالی

اگرچه استانداردها و مبانی نظری حسابداری ارتباط تنگاتنگ با حسابداری میانه دارد ولی به دو دلیل در این کتاب به استانداردها و مبانی نظری حسابداری ملی اشاره نشده است:

۱) کتاب ترجمه متن اصلی است؛ ۲) هنوز مبانی نظری و استانداردهای حسابداری ملی نهایی نشده است و رهنمودهای حسابداری در حال تجدید ساختار، تجدید نظر و اصلاح است.

امیدواریم برای ارتقای کیفیت و رفع ایرادهای احتمالی در چاپ‌های بعدی از نظر صاحب‌نظران، استادان و دانشجویان حسابداری بهره‌مند شویم.

دکتر علی پارسائیان و احمد مدرس

دی ماه ۱۳۷۹

فهرست

۱۷	فصل ۱: حسابداری مالی و استانداردهای حسابداری
۱۷	ما راه زیادی آمده ایم
۱۸	مروری بر مطالب فصل اول
۱۹	محیط حسابداری مالی
۱۹	صورت‌های مالی و گزارشگری مالی
۲۰	حسابداری و تخصیص سرمایه
۲۲	مشکلات فراوی حسابداری مالی
۲۴	هدف‌های گزارشگری مالی
۲۶	نیاز به تدوین استانداردها
۲۷	سازمان‌های درگیر تدوین استانداردها
۲۷	کمیسیون بورس اوراق بهادار
۲۸	مالکیت خصوصی و عمومی
۲۹	نظارت کمیسیون بورس اوراق بهادار
۲۹	اعمال مقررات
۳۰	انجمن حسابداران رسمی آمریکا
۳۰	کمیته رویه‌های حسابداری
۳۰	هیأت اصول حسابداری
۳۱	هیأت استانداردهای حسابداری مالی
۳۳	فرایند نظرخواهی عمومی
۳۴	انواع نشریه‌ها
۳۷	هیأت استانداردهای حسابداری دولتی
۳۹	تغییر نقش انجمن حسابداران رسمی آمریکا
۴۰	سایر سازمان‌های ذی‌نفوذ
۴۱	اصول پذیرفته شده حسابداری
۴۴	موضوع‌هایی در گزارشگری مالی
۴۴	تدوین استانداردها در محیط سیاسی
۴۶	فاصله بین انتظارات
۴۸	رقابت هیأت تدوین کننده استانداردها
۴۹	انجمن حسابداران رسمی آمریکا

۴۹	 هیأت استانداردهای حسابداری دولتی
۴۹	 مجلس قانونگذاری امریکا
۵۰	 جامعه بازرگانی
۵۰	 استانداردهای بین‌المللی حسابداری
۵۲	 اصول اخلاقی در محیط حسابداری مالی
۵۴	 نتیجه‌گیری
۵۵	 خلاصه هدف‌های آموزشی
۵۷	 پرسش
۶۱	 قضیه‌های نظری

۷۰	 فصل ۲: چارچوب نظری حسابداری مالی
۷۰	 مخارج بازاریابی دارایی است یا هزینه
۷۲	 مروری بر مطالب فصل دوم
۷۲	 چارچوب نظری
۷۳	 نیاز به چارچوب نظری
۷۴	 تدوین چارچوب نظری
۷۵	 سطح اول: هدف‌های اصلی
۷۷	 سطح دوم: مفاهیم بنیادی
۷۷	 ویژگی‌های کیفی اطلاعات حسابداری
۷۹	 تصمیم‌گیرندگان (استفاده‌کنندگان از صورت‌های مالی) و قابل درک بودن اطلاعات
۷۹	 ویژگی‌های اصلی: قابل اتکا بودن و مربوط بودن
۸۲	 ویژگی‌های ثانوی: قابل مقایسه بودن و ثبات رویه
۸۳	 عناصر اصلی
۸۴	 عناصر صورت‌های مالی
۸۶	 سطح سوم: مفاهیم شناخت و اندازه‌گیری
۸۷	 مفروضات اصلی
۸۷	 فرض واحد اقتصادی
۸۸	 فرض تداوم فعالیت
۸۸	 فرض واحد پول
۸۹	 فرض دوره زمانی
۹۰	 اصول اساسی حسابداری

۹۰	اصول بهای تمام شده تاریخی
۹۴	اصل تطابق
۹۶	اصل افشای کامل
۹۹	محدودکننده‌ها
۹۹	رابطه هزینه و منفعت
۱۰۱	اهمیت
۱۰۳	خصوصیات صنعت
۱۰۴	محافظه‌کاری
۱۰۴	خلاصه‌ای از ساختار چارچوب نظری
۱۰۶	خلاصه هدف‌های آموزشی
۱۰۸	پرسش کوتاه
۱۱۲	تمرین کوتاه
۱۱۴	تمرین
۱۲۱	قضیه‌های نظری

۱۲۳	فصل ۳: سیستم اطلاعاتی حسابداری
۱۲۳	سیستم اطلاعاتی قابل اتکا مورد نیاز است!
۱۲۴	مرووری بر مطالب فصل سوم
۱۲۴	سیستم اطلاعات حسابداری
۱۲۵	واژگان اصلی
۱۲۸	بدهکار و بستانکار
۱۲۹	معادله اصلی
۱۴۲	صورت‌های مالی و ساختار مالکیت
۱۴۳	چرخه حسابداری
۱۴۳	شناسایی و ثبت معاملات و سایر رویدادها
۱۴۶	ثبت در روزنامه
۱۴۸	نقل به دفتر کل
۱۵۰	تراز آزمایشی
۱۵۲	ثبت‌های اصلاحی
۱۵۳	انواع ثبت‌های اصلاحی
۱۵۴	ثبت‌های اصلاحی برای پیش‌پرداخت‌ها و پیش‌دریافت‌ها

۱۶۲	ثبت‌های اصلاحی اقلام تعلق گرفته و ثبت نشده
۱۷۰	تراز آزمایشی اصلاح شده
۱۷۱	بستن حساب‌ها
۱۷۱	موجودی کالا و حساب‌های مربوطه
۱۷۲	سایر حساب‌ها
۱۷۸	تراز آزمایشی پس از بستن حساب‌ها
۱۷۸	ثبت‌های معکوس
۱۷۸	نمونه‌ای از ثبت‌های معکوس - پیش‌پرداخت‌ها و پیش‌دریافت‌ها
۱۸۲	خلاصه‌ای از ثبت‌های معکوس
۱۸۲	خلاصه‌ای از چرخه حسابداری
۱۸۳	استفاده از کاربرگ
۱۸۳	ثبت اصلاحات در کاربرگ
۱۸۶	ستون‌های تراز آزمایشی اصلاح شده
۱۸۶	ستون‌های صورت سود و زیان و ترازنامه
۱۸۶	موجودی کالای پایان دوره
۱۸۷	مالیات بر درآمد و سود خالص
۱۸۷	تهیه صورت‌های مالی از کاربرگ
۱۸۸	صورت سود و زیان
۱۸۹	صورت سود انباشته
۱۹۰	ترازنامه
۱۹۲	بستن حساب‌ها و ثبت‌های معکوس
۱۹۳	صورت‌های ماهانه، بستن حساب‌ها به صورت سالانه
۱۹۵	خلاصه هدف‌های آموزشی

پیوست ۳ الف

۱۹۷	مقایسه حسابداری مبنای نقدی با حسابداری مبنای تعهدی
۲۰۱	تبدیل مبنای نقدی به مبنای تعهدی
۲۰۶	نقاط ضعف مبنای نقدی از دیدگاه نظری
۲۰۷	خلاصه هدف‌های آموزشی پیوست ۳ الف

پیوست ۳ ب

۲۰۸	روزنامه‌های خاص و روش‌هایی برای پردازش داده‌های حسابداری
۲۰۸	بسط دفتر کل - دفاتر معین
۲۱۱	بسط دفتر روزنامه - روزنامه‌های خاص
۲۱۲	دفتر روزنامه فروش
۲۱۳	ثبت‌های روزنامه فروش‌های نسبه
۲۱۴	دفتر روزنامه دریافت‌های نقدی
۲۱۷	نقل به دفتر کل از دفتر روزنامه دریافت‌های نقدی
۲۱۸	شکل دفتر روزنامه خرید و دفتر روزنامه پرداخت‌های نقدی
۲۱۸	روش‌هایی برای پردازش داده‌های حسابداری
۲۲۰	خلاصه هدف آموزشی پیوست ۳ ب
۲۲۰	پرسش
۲۲۴	تمرین‌های کوتاه
۲۲۷	تمرین
۲۵۲	مسائل

۲۸۱	فصل ۴: صورت سود و زیان و اطلاعات مربوط
۲۸۱	موافق یا مخالف
۲۸۲	مروری بر مطالب فصل چهارم
۲۸۳	صورت سود و زیان
۲۸۳	اهمیت صورت سود و زیان
۲۸۴	محدودیت‌های صورت سود و زیان
۲۸۶	مقایسه رویکرد نگهداشت سرمایه و رویکرد معاملات
۲۸۷	شکل صورت سود و زیان
۲۸۷	عناصر تشکیل دهنده صورت سود و زیان
۲۸۷	عناصر صورت‌های سود و زیان
۲۸۹	صورت سود و زیان یک مرحله‌ای
۲۹۰	صورت سود و زیان چند مرحله‌ای
۲۹۳	اجزای تشکیل دهنده صورت سود و زیان
۲۹۴	بخش‌های صورت سود و زیان
۲۹۵	صورت سود و زیان خلاصه شده
۲۹۷	گزارش اقلام غیرعادی

۲۹۹	 عملیات متوقف شده
۳۰۱	 اقلام غیر مترقبه
۳۰۴	 سود و زیان غیر عملیاتی غیر عادی
۳۰۶	 تغییر در اصول حسابداری
۳۰۷	 تغییر در برآوردها
۳۰۸	 خلاصه‌ای از اقلام غیر جاری
۳۱۱	 موضوع‌های خاص در گزارشگری
۳۱۱	 تخصیص مالیات در دوره
۳۱۱	 سودهای غیر مترقبه
۳۱۲	 زیان مترقبه
۳۱۳	 سودهای هر سهم
۳۱۶	 صورت سود انباشته
۳۱۷	 تخصیص سود انباشته
۳۱۸	 ادغام صورت سود و زیان و صورت سود انباشته
۳۱۹	 سود جامع
۳۲۰	 صورت سود و زیان دوم
۳۲۱	 صورت سود و زیان ادغامی
۳۲۲	 صورت حقوق صاحبان سهام
۳۲۳	 سایر سودهای جامع در ترازنامه
۳۲۴	 نکاتی درباره سایر سودهای جامع
۳۲۴	 خلاصه هدف‌های آموزشی

۳۲۷	 پیوست ۴ الف: حسابداری عملیاتی متوقف شده
۳۲۷	 حالت اول - بدون دوره توقف تدریجی
۳۲۹	 حالت دوم - با دوره توقف تدریجی
۳۳۰	 حالت سوم - طول کشیدن دوره توقف تدریجی
۳۳۱	 خالص زیان غیر عملیاتی
۳۳۳	 خالص سود غیر عملیاتی
۳۳۴	 خلاصه
۳۳۵	 طول کشیدن دوره توقف - چند مثال دیگر
۳۳۷	 موارد افشا

۳۳۹	خلاصه هدف‌های آموزشی پیوست ۴ الف
۳۳۹	پرسش
۳۴۴	تمرین کوتاه
۳۴۷	تمرین
۳۵۸	مسأله
۳۶۸	قضیه‌های نظری

۳۸۳	فصل ۵: ترازنامه و صورت جریان‌های نقدی
۳۸۳	نشانه‌های اختلال
۳۸۴	مروری بر مطالب فصل پنجم
۳۸۵	بخش اول: ترازنامه
۳۸۵	سودمندی ترازنامه
۳۸۷	محدودیت‌های ترازنامه
۳۸۸	طبقه‌بندی در ترازنامه
۳۸۹	عناصر تشکیل دهنده ترازنامه
۳۹۰	دارایی‌های جاری
۳۹۲	وجه نقد
۳۹۳	سرمایه‌گذاری‌های کوتاه مدت
۳۹۴	حساب‌های دریافتی
۳۹۵	موجودی کالا
۳۹۶	پیش‌پرداخت هزینه‌ها
۳۹۶	سرمایه‌گذاری‌های بلند مدت
۳۹۸	اموال، ماشین‌آلات و تجهیزات
۳۹۹	دارایی‌های نامشهود
۳۹۹	سایر دارایی‌ها
۴۰۰	بدهی‌های جاری
۴۰۲	بدهی‌های بلند مدت
۴۰۴	حقوق صاحبان سهام
۴۰۵	شکل ارائه ترازنامه
۴۰۷	گزارش اطلاعات اضافی
۴۰۸	رویدادهای احتمالی

۴۰۹	رویدادهای حسابداری
۴۱۰	مفاد قراردادهای
۴۱۰	رویدادهای بعد از تاریخ ترازنامه (رویدادهای بعدی)
۴۱۳	شیوه‌های افشا
۴۱۴	توضیح در پرائتز
۴۱۴	یادداشت‌های پیوست
۴۱۶	عطف متقابل و اقلام کاهنده
۴۱۷	جدول‌های پیوست
۴۱۹	واژگان فنی
۴۲۰	بخش دوم: صورت جریان‌های نقدی
۴۲۰	هدف صورت جریان‌های نقدی
۴۲۱	محتوا و شکل صورت جریان‌های نقدی
۴۲۳	تهیه صورت جریان‌های نقدی
۴۲۸	سودمندی صورت جریان‌های نقدی
۴۳۰	نقدینگی مالی
۴۳۰	انعطاف‌پذیری مالی
۴۳۱	جریان نقد آزاد
۴۳۳	خلاصه هدف‌های آموزشی
۴۳۶	تجزیه و تحلیل نسبت‌ها - نگاهی گذرا
۴۳۶	استفاده از نسبت‌ها برای تجزیه و تحلیل عملکرد مالی
۴۳۷	خلاصه هدف آموزشی پیوست ۵ الف
۴۳۹	پرسش
۴۴۳	تمرین‌های کوتاه
۴۴۵	تمرین
۴۶۱	مسئله
۴۷۱	قضیه‌های نظری

۴۷۹	فصل ۶: حسابداری و ارزش زمانی پول
۴۷۹	جادوی بهره
۴۸۰	مروری بر مطالب فصل ششم
۴۸۱	مفاهیم اصلی ارزش زمانی

۴۸۱	 کاربردهای مفاهیم ارزش زمانی
۴۸۱	 اندازه‌گیری‌های حسابداری مبتنی بر ارزش فعلی
۴۸۲	 ماهیت بهره
۴۸۳	 متغیرها در محاسبه بهره
۴۸۴	 انتخاب نرخ بهره مناسب
۴۸۵	 سه جزء تشکیل دهنده بهره
۴۸۶	 بهره ساده
۴۸۶	 بهره مرکب
۴۸۸	 جدول‌های بهره مرکب
۴۸۹	 جدول‌های بهره و محتوای آنها
۴۹۲	 متغیرهای اصلی
۴۹۳	 مسأله‌هایی در زمینه یک مبلغ مشخص
۴۹۴	 ارزش آینده یک مبلغ
۴۹۷	 ارزش فعلی یک مبلغ
۵۰۰	 حل مسأله‌های یک مبلغ برای سایر مجهول‌ها
۵۰۲	 اقساط (سالواره)
۵۰۳	 ارزش آینده اقساط عادی
۵۰۷	 ارزش آینده اقساط پرداختی در اول دوره
۵۱۰	 محاسبه قسط
۵۱۱	 محاسبه تعداد دوره‌ها
۵۱۲	 محاسبه ارزش آینده
۵۱۳	 ارزش فعلی اقساط عادی
۵۱۶	 ارزش فعلی اقساط اول دوره
۵۱۸	 نمونه‌هایی از مسائل مربوط به ارزش فعلی اقساط
۵۱۸	 محاسبه ارزش فعلی یک قسط عادی
۵۱۹	 محاسبه نرخ بهره
۵۲۰	 محاسبه قسط
۵۲۲	 اقساط با دوره تنفس
۵۲۲	 ارزش آینده اقساط با دوره تنفس
۵۲۳	 ارزش فعلی اقساط با دوره تنفس
۵۲۵	 تعیین ارزش اوراق قرضه بلند مدت
۵۲۷	 استهلاک صرف یا کسر اوراق قرضه با روش نرخ بهره مؤثر

۵۲۹	خلاصه هدف‌های آموزشی
۵۳۱	مفاهیم اصلی
۵۳۳	پرسش
۵۳۶	تمرین‌های کوتاه
۵۳۷	تمرین
۵۴۶	مسأله
۵۵۷	جدول ضمیمه ۱-۶: ارزش آینده یک ریال
۵۵۹	جدول ضمیمه ۲-۶: ارزش فعلی یک ریال
۵۶۵	جدول ضمیمه ۳-۶: ارزش آینده اقساط عادی یک ریال
۵۶۳	جدول ضمیمه ۴-۶: ارزش فعلی اقساط عادی یک ریال
۵۶۱	جدول ضمیمه ۵-۶: ارزش فعلی اقساط یک ریال که در اول دوره پرداخت می‌شود
۵۶۷	واژه‌نامه فارسی - انگلیسی
۵۷۱	واژه‌نامه انگلیسی - فارسی